COFNODION CYFARFOD PWYLLGOR CYMRU
CYNHALIWYD AR DDYDD IAU 14eg o Fedi 2022 am 10:00 am
Un Canal Parade, Caerdydd.

Pwyllgor Cymru	
Simone Lowthe Thomas	*Cadeirydd Pwyllgor Cymru*
Nicola Russell Brooks	*Aelod Pwyllgor Cymru*
Trystan Pritchard	*Aelod Pwyllgor Cymru*
Thomas Andreas	*Tîm Llais Ieuenctid Cymru*
Kate Young	*Aelod Pwyllgor Cymru*
Staff	
John Rose	*Cyfarwyddwr Cymru*
Rob Roffe	*Pennaeth Gwybodaeth a Dysgu*
Elizabeth Watson	*Cynorthwy-ydd Gweithredol*
James Eul	*Cyfieithydd ar y Pryd*

1. CROESO

1.1. Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod, yn enwedig Thomas Andreas a oedd yn ymuno â'r Pwyllgor fel Aelod o Dîm Llais Ieuenctid Cymru.

Ymddiheuriadau

1.2. Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Gwenllian Lansdown Davies a Fadhili Maghiya, Aelodau Pwyllgor Cymru, Andrew Owen a Ruth Bates, Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol.

Cofnodion o Gyfarfod Blaenorol y Pwyllgor ar 15fed o Fehefin 2022

Cytunwyd ar y cofnodion o'r cyfarfod pwyllgor ar 15fed o Fehefin yn ffurfiol.

Datganiadau Buddiant

1.3. Ni nodwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

2. DIWEDDARIAD PORTFFOLIO

2.1. Nododd y pwyllgor y diweddariad portffolio, gan amlygu:

i. Mae manylion ymateb Cymru i'r argyfwng costau byw bellach ar gael ar ein gwefan. Roedd Portffolio'r DU wedi neilltuo hyd at £2m o'u cyllideb i helpu gyda'r gwaith costau byw, sy'n golygu bod ein cyllideb ychwanegol i gefnogi'r ymateb costau byw bellach yn £4m
ii. Gwaith gwych gan Dîm Cymru.
iii. Y potensial i rannu papurau pwnc sy'n mynd i bwyllgor Pawb a'i Le.
iv. Bod pedwar aelod newydd wedi cael eu penodi i'r Bwrdd.
v. Cynnydd cadarnhaol i sefydlogi'r wefan.
vi. Mae ymweliadau llwyddiannus gan Weinidogion wedi cael eu cynnal, gyda mwy wedi'u cynllunio

Cam gweithredu: Rhannu papurau pwnc Pawb a'i Le gyda Phwyllgor Cymru. (EW)

3. CEFNOGI SYNIADAU GWYCH: UNITED WELSH HOUSING

3.1. Gwahoddwyd Pwyllgor Cymru i:

a) Nodi'r wybodaeth gefndirol a ddarparwyd am ddatblygiad y cynnig ariannu Cefnogi Syniadau Gwych.
b) Ystyried y ceisiadau ariannu a argymhellir gan United Welsh Housing Association Limited.
c) Nodi statws cynigion potensial Cefnogi Syniadau gwych yn y dyfodol

3.2. Nododd y pwyllgor fod y prosiect yn bwysig yn strategol ac fe fydd yn rhoi cymorth ymarferol i gefnogi pobl ifanc bregus sy'n ceisio sicrhau lle i fyw, gan leihau'r tebygolrwydd o ddigartrefedd. Gwnaethant fynegi pryder y dylai gwerthusiad o'r prosiect cyffredinol wedi cael ei ystyried o'r dechrau ond roeddent yn deall na fyddai'r ffynonellau ariannu a oedd wedi'u sicrhau wedi gallu talu am hyn. Gwnaethant adlewyrchu y bydd angen i'r prosiect ddatblygu cynlluniau lledaenu cryf, i rannu arferion da a gofynnwyd i hyn gael ei gryfhau wrth reoli grantiau.

3.3. Gan nodi na fyddent fel arfer yn ariannu costau gwerthuso unigol, ond yn cydnabod pwysigrwydd y prosiect, cytunodd y Pwyllgor i ddyfarnu'r swm llawn y gofynnwyd amdano.

4. CEFNOGI GWYTNWCH / CYNALIADWYEDD TRYDYDD SECTOR – ER GWYBODAETH A THRAFODAETH

4.1. Gwnaeth y papur hwn grynhoi nodweddion y Trydydd Sector yng Nghymru, ei amgylchedd polisi a'r heriau allweddol mae'n eu hwynebu. Adlewyrchodd ar gefnogaeth y Gronfa yn y gorffennol am Wytnwch Trydydd Sector a thrafod camau gweithredu potensial y gall y Gronfa eu cymryd i gefnogi Trydydd Sector cryfach yn y dyfodol.

4.2. Rhoddodd y papur drosolwg a beirniadaeth o gefnogaeth y Gronfa yn y gorffennol a oedd yn canolbwyntio ar wneud sefydliadau'n fwy gwydn ac mae'n ystyried effaith digwyddiadau diweddar ar sefydliadau trydydd sector, yn benodol pandemig Covid-19 ac yna'r argyfwng costau byw.

4.3. Adolygodd y pwyllgor y papur a thrafod y cynnwys. Canolbwyntiodd y drafodaeth ar:

i. Amrywiaeth y trydydd sector yng Nghymru. Mae amrywiaeth eang o bwrpasau a maint yn golygu nad yw pob maint yn ffitio pawb.
ii. Cwestiynodd y Pwyllgor i ba raddau y mae sefydliadau yn defnyddio dulliau a chymorth sydd eisoes ar gael, fel gwiriwr cryfderau VCSE y Gronfa.
iii. Er bod ffynonellau cymorth yn bodoli, mae sawl sefydliad wedi blino ar ôl Covid ac yn cael trafferth gwybod beth sy'n bodoli y tu hwnt i'w ffynonellau arferol o gefnogaeth ac mae diffyg capasiti ganddynt i ystyried gwelliannau sefydliadol mwy hirdymor.
iv. Roedd gwahanol farn am b'un ai rôl y Gronfa yw darparu cymorth ychwanegol neu a yw darpariaeth ddigonol yn bodoli eisoes trwy ffynonellau ariannu eraill, gan gynnwys Cyrff Seilwaith a Busnes Cymru.
v. Cytunodd y pwyllgor y byddai angen trafodaeth bellach, a byddai'n fuddiol cael mewnbwn gan Aelodau'r Pwyllgor nad oeddent yn bresennol yn y cyfarfod.

5. MATERION, HERIAU AC ANGHENION PLANT – I'W NODI A'U TRAFOD

5.1. Croesawodd y pwyllgor yr adroddiad, a oedd yn manylu ar y problemau a'r heriau mwyaf dybryd sy'n wynebu plant a'u teuluoedd yng Nghymru; effaith y problemau a'r heriau hyn; anghenion plant a'u teuluoedd ac i ba raddau y mae eu hanghenion yn cael eu bodloni.

Amlinellodd yr adroddiad gyfleoedd posibl i'r Gronfa a rhai cwestiynau i Bwyllgor Cymru eu hystyried.

5.2. Nododd y pwyllgor fod hyn yn uchel ar yr agenda ar hyn o bryd, yn enwedig yn ystod yr adeg hon, gan nodi bod yr adroddiad wedi canolbwyntio ar yr heriau a wynebir o ran:

i. Bwlio
ii. Iechyd Meddwl
iii. Rhwystrau i weithgareddau chwarae a hamdden yn y Gymuned
iv. Darpariaeth gofal plant fforddiadwy
v. Tlodi plant

5.3. Nododd y pwyllgor mai canfyddiadau allweddol yr adroddiad oedd y problemau a wynebir gan blant a teuluoedd.

5.4. Dywedodd y Cadeirydd diolch am bapur manwl a chynhwysfawr gan ofyn y Pwyllgor am eu meddyliau cychwynnol.

5.5. Adlewyrchodd y Pwyllgor fod y cwricwlwm newydd sy'n trafod Iechyd Meddwl a Lles a chwestiynau am ba ddarpariaeth fydd hyn yn ei rhoi o hyn ymlaen mewn ysgolion i gefnogi plant a theuluoedd. Gwnaethant hefyd adlewyrchu ar effaith costau byw ar anghenion sylfaenol fel darparu mannau diogel a chynnes.

5.6. Yn sgil graddau'r angen, roedd hi'n bwysig osgoi ceisio gwneud popeth, gan gydbwyso'r awydd i fodloni anghenion uniongyrchol gyda chamau gweithredu ataliol mwy hirdymor, er ar hyn o bryd mae'n anodd adnabod agwedd lle y gallai'r Gronfa wneud gwahaniaeth arwyddocaol. Gwnaed sawl awgrym megis targedu cymunedau lleiafrifol neu blant gydag anawsterau dysgu, ond byddai'r rhain yn gofyn am archwilio pellach yn nes ymlaen a chyn gwneud unrhyw ymrwymiadau cadarn.

5.7. Codwyd rhai pryderon am absenoldeb lleisiau plant (yn hytrach na phobl ifanc) a'r potensial i gyrchu safbwyntiau pellach trwy'r Comisiynydd Plant.

5.8. Cytunodd y pwyllgor y dylid ceisio adborth pellach cyn datblygiad y portffolio, unwaith eto gan siarad ag unrhyw aelodau o'r pwyllgor nad ydynt yn bresennol yn y cyfarfod hwn am eu barn. Gwnaethant amlygu y byddai'n fuddiol cael mwy o wybodaeth fanwl am ba adnoddau sydd eu hangen a beth yw'r partneriaethau a'r dulliau rhanbarthol sydd ar waith.

6. DIWEDDARIAD AR ADNEWYDDIAD STRATEGOL Y GRONFA

6.1. Nododd y pwyllgor y diweddariad ar adnewyddiad strategol y Gronfa, a hynny ar lafar.

7. ADRODDIAD BLYNYDDOL I'R BWRDD: ER GWYBODAETH

7.1. Nododd y pwyllgor gynnwys yr Adroddiad Blynyddol i'r Bwrdd, gan amlygu lefel y cyflawniad yn ystod y flwyddyn.

7.2. Gan adlewyrchu ar yr adroddiad, gwnaeth y pwyllgor sawl awgrym am bethau i'w hychwanegu i'r adroddiad, sut ellir ei ddefnyddio fel sail i adroddiadau pellach o gynulleidfaoedd allanol a chais am ddadansoddiad pellach (nid ar gyfer yr adroddiad ond ar gyfer cyfarfod Pwyllgor Cymru diweddarach).

8. CYLCH GORCHWYL

8.1. Nododd y pwyllgor y papur cylch gorchwyl gan nodi'r mân addasiadau yn y ddogfen.

9. CYNLLUN GWEITHIO YMLAEN

9.1. Nododd y pwyllgor bod y calendr o gyfarfodydd Pwyllgor ar gyfer 2023 yn cael ei gwblhau ac fe fydd yn cael ei anfon atynt cyn gynted ag y bydd hwn ar gael.

9.2. Nododd y pwyllgor y bydd y Diwrnod Strategaeth yn cael ei gynnal ym mis Tachwedd. Mae'r agenda wrthi'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd.

10. ADBORTH O GYFARFODYDD CORFFORAETHOL

10.1. Rhoddodd y Cadeirydd adborth o gyfarfod diweddaraf Bwrdd y DU. Penodwyd 4 aelod newydd i'r bwrdd a 2 Gyfarwyddwr newydd yn Lloegr.

10.2. Nid oedd pwyllgor Ariannu'r DU wedi cyfarfod yn ddiweddar, ond roedd grantiau wedi cael eu dyfarnu'n ddiweddar fel rhan o'r Gronfa Gweithredu Hinsawdd.

11. UNRHYW FUSNES ARALL

11.1. Diweddarwyd y pwyllgor ar yr ymweliadau prosiect diweddar a buan.

11.2. Trafodwyd hyd y cyfarfodydd, yn enwedig os oedd nifer arwyddocaol o bapurau hirach. Gallai rhai opsiynau gynnwys:

i. Cyfyngiadau amser pwyllgor
ii. Ehangu'r cyfarfodydd
iii. Sesiynau cyn-cyfarfod os oes angen